

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jitky Zavřelové a soudců JUDr. Věry Šimůnkové a Mgr. Ing. Petra Šuránka ve věci **žalobkyně: V. Š.**, bytem K. 12, K., zastoupena JUDr. Milanem Hulmákem, advokátem se sídlem Botičská 4, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje, odbor dopravy**, se sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5, za účasti osob zúčastněných na řízení: **1) J. K.**, bytem B. 478, K., a **2) D. V.**, bytem J. L. 137, oba zastoupeni JUDr. Soňou Šamalovou, advokátkou se sídlem Sokolovská 37/24, Praha 8, o **žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2014, č. j. 040800/2014/KUSK-DOP/Svo, sp. zn. SZ_040800/2014/KUSK,**

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žádná z osob zúčastněných nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 26. 5. 2014 se žalobkyně domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo podle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád,

ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) pro opožděnost zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Kolín, odboru dopravy, (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 27. 1. 2014, č. j. OD 122764/13-vol, sp. zn. OD vol 21239/2013.

Žalobkyně napadenému rozhodnutí vytýká, že správní orgán prvního stupně poslal zástupci žalobkyně své rozhodnutí jako přílohu datové zprávy, kterou označil jako „DOPLNĚNÍ INFORMACÍ DO SPISU, POD ČJ: OD 104570/13-vol, Ing. Š. K., 1957“. Samotné rozhodnutí bylo obsaženo v souboru s názvem: 178334801_0_122764-13_DOPLNĚNÍ_INFORMACÍ_DO_SPISU_POD_ČJ_OD_1045711. Z označení datové zprávy ani z označení přílohy tudíž nemohla žalobkyně zjistit, že jejím obsahem je rozhodnutí ve věci samé. Žalobkyně podala odvolání dne 20. 2. 2014, kdy se o vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně dozvěděla od svého manžela. Podle žalovaného však lhůta pro podání odvolání skončila v jejím případě dne 14. 2. 2014. Žalovaný však podle jejího názoru chybně interpretoval ustanovení § 17 odst. 3 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“). Vycházel totiž pouze z doslovného výkladu uvedeného ustanovení, aniž by zohlednil další výkladové metody a principy interpretace právního předpisu. Jeho rozhodnutí je proto v rozporu s principy spravedlnosti a porušuje základní právo žalobkyně na spravedlivý proces. Nabízejí-li se přitom dvě různé interpretace právní normy, z nichž jedna hovoří ve prospěch výkonu práva na spravedlivý proces a druhá proti němu, musí soud vždy zvolit výklad první. Podle žalobkyně je třeba uvedené ustanovení interpretovat tak, že pouze za předpokladu, že adresát může po přihlášení se do datové schránky očekávat doručení nějakého rozhodnutí, může být rozhodujícím okamžikem pro doručení rozhodnutí okamžik přihlášení se do datové schránky (a nikoliv až okamžik seznámení se s doručovanou písemností). Žalobkyně argumentuje principem dobré víry v rozhodovací činnost orgánů státu, přičemž odkazuje na nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 10. 2013, sp. zn. IV. ÚS 150/01, ze dne 29. 12. 2009, sp. zn. IV. ÚS 42/09, a ze dne 1. 3. 2010, sp. zn. IV. ÚS 298/09. Dále s odkazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 10. 1999, sp. zn. I. ÚS 167/98, ze dne 14. 4. 2005, sp. zn. III. ÚS 674/04, uvádí, že nedostatky v organizaci a činnosti veřejné moci spočívající ve vadném poučení o procesních právech nemohou jít k tíži těch, kdo se na orgány veřejné moci obracejí jako na ochránce svých základních práv a svobod, což se uplatní i v případě, kdy subjekt jedná v důvěře v chybné označení sdělení správního orgánu. Dle názoru žalobkyně měl žalovaný postupovat obdobně jako v případě opomenutých účastníků řízení (§ 84 odst. 1 správního řádu). Takový účastník totiž může podat odvolání do třiceti dnů ode dne, kdy se o vydání rozhodnutí a řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování, dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy bylo rozhodnutí oznámeno poslednímu z účastníků, kterým ho správní orgán oznámil.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že odvolací lhůta počala běžet dne 30. 1. 2014 a skončila 14. 2. 2014, následujícího dne nabylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně právní moci. Ohledně fikce doručení žalovaný odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 30. 9. 2010, sp. zn. II. ÚS 2317/10, rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2011, sp. zn. 2 As 28/2011, a ze dne 3. 6. 2010, sp. zn. 9 As 64/2009 a zdůrazňuje, že fikce doručení byla přijata právě pro případy, kdy si účastník řízení odmítá vědomě či nevědomě převzít písemnost, že účelem fikce doručení je rychlost a

hospodárnost doručování a omezení obstrukcí při doručování a že je zájmem účastníka řízení, aby sledoval doručování na danou adresu, zejména za situace, kdy vede správní řízení. Dále žalovaný uvádí, že datovou zprávou je dokument vyhotovený veřejnoprávním původcem a určený k odeslání. Mezi náležitosti datové zprávy nepatří její název; ostatně ani zásilka doručovaná prostřednictvím držitele poštovní licence na obálce nenese označení svého obsahu. Pro doručení datové zprávy je rozhodné pouze to, že se adresát přihlásil do datové schránky. Přihlášení má účinky doručení do vlastních rukou, přihlášením získává příslušná osoba možnost s doručeným dokumentem jakkoliv nakládat. Zástupce žalobkyně byl seznámen s tím, že podle § 36 správního řádu se může před vydáním rozhodnutí seznámit s podklady, proto musel předpokládat, že následující zásilka bude obsahovat rozhodnutí.

Osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) podaly společné vyjádření, v němž navrhly zamítnutí žaloby. Nejprve se zabývaly otázkou deklarace charakteru cesty – průjezdu přes dům čp. X v K. ulici, na parcele st. p. č. X, jejímž spoluvlastníkem je žalobkyně. Stran doručování rozhodnutí správního orgánu prvního stupně do datové schránky zástupce žalobkyně se osoby zúčastněné na řízení domnívají, že toto rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno řádně. Nesouhlasí s tím, že by došlo k formalistickému výkladu práva nebo k odepření práva na spravedlivý proces. Jestliže se zástupce žalobkyně přihlásil do datové schránky, měl možnost přístupu k dodanému dokumentu a není rozhodné, zda se s jeho obsahem seznámil. Účelem doručování do datových schránek je zrychlení doručování a nastolení jistoty. Interpretace podaná žalobkyní tomuto účelu odporuje. Nález Ústavního soudu ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96, na tuto věc nedopadá, pochybení žalobkyně spočívající v nedostatečné péči věnované doručovaným písemnostem nelze zvrátit výkladem zákona, který by popíral základní princip doručení okamžikem přihlášení se do datové schránky.

Obsah správního spisu odpovídá v základních rysech tomu, jak po skutkové stránce okolnosti doručení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně popisuje žalobkyně. Toto rozhodnutí bylo doručováno zástupci žalobkyně (plná moc ze dne 6. 2. 2008 je založena ve spise) do datové schránky. Z doručení plyne, že v rubrice „Věc“ je uvedeno označení, které uvádí žalobkyně. Navíc je ale v rubrice „Naše čís. jednací“ a „Naše spisová zn.“ písemnost označena správnými údaji (to již žalobkyně nezmiňuje). Z doručení dále plyne, že písemnost byla doručena zástupci žalobkyně dne 30. 1. 2014.

Soud po zjištění, že žaloba je včasná a jsou splněny i další podmínky jejího věcného projednání, napadené rozhodnutí přezkoumal a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Učinil tak, aniž by nařizoval jednání, neboť s takovým postupem soudu účastníci řízení vyslovili konkludentní souhlas, protože ve lhůtě soudem stanovené nevyslovili, že na nařízení jednání trvají [§ 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“)]. K včasnosti žaloby soud uvádí, že napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 28. 3. 2014 a žaloba byla podána dne 26. 5. 2014 u Městského soudu v Praze, který následně usnesením ze dne 29. 5. 2014, č. j. 5 A 89/2014-9, věc postoupil Krajskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému. Rozhodující pro posouzení včasnosti je den podání žaloby, byť u místně nepřislušného soudu, nikoliv den, kdy byla věc postoupena podle § 7 odst. 5 s. ř. s. soudu místně příslušnému (viz obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2008, sp. zn. 8As 2/2008).

Soud se dále zabýval aktivní legitimací žalobkyně, jelikož napadené rozhodnutí se netýká merita věci, ale bylo jím zamítnuto odvolání žalobkyně z důvodu opožděnosti, tedy z důvodu procesního. Napadeným rozhodnutím však bylo skončeno správní řízení, které by jinak vedlo k založení, změně, zrušení nebo závaznému určení hmotných subjektivních veřejných práv či povinností žalobkyně. I proti takovému rozhodnutí je proto přípustná žaloba podle § 65 odst. 1 s. ř. s. Nejedná se ani o žádný z případů kompetenční výluky podle § 70 s. ř. s.

Podle § 17 odst. 3 zákona o elektronických úkonech dokument, který byl dodán do datové schránky, je doručen okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu.

Argumentace žalobkyně ohledně možnosti dvojí interpretace ustanovení § 17 odst. 3 zákona o elektronických úkonech není v dané věci přiléhavá, neboť shora citované ustanovení lze vyložit pouze jediným způsobem. Toto ustanovení okamžik doručení písemnosti jasně spojuje s okamžikem, kdy se osoba, která má přístup k dodanému dokumentu přihlásila do datové schránky (viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 12. 6. 2012, sp. zn. II. ÚS 1879/12). Již z tohoto je patrné, že není rozhodné, jak je doručovaný dokument nazván, neboť s touto skutečností se adresát (či osoba s oprávněním k přístupu k dodanému dokumentu) může seznámit až poté, co se do datové schránky přihlásí, tedy až poté, kdy došlo k doručení datové zprávy.

Podle § 34 odst. 2 správního řádu se doručuje zástupci účastníka s výjimkou případů, kdy má zastoupený v řízení něco osobně vykonat. Podle § 72 odst. 1 správního řádu se rozhodnutí oznamuje účastníkům doručením stejnopisu písemného vyhotovení do vlastních rukou nebo ústním vyhlášením. Podle § 83 odst. 1 správního řádu činí odvolací lhůta patnáct dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zákon nestanoví jinak.

Okamžik doručení prvostupňového správního rozhodnutí má tedy vliv na běh lhůty pro podání odvolání, je proto třeba, aby bylo možné takový okamžik jasně a bez pochyb určit. Interpretace ustanovení § 17 odst. 3 zákona o elektronických úkonech, kterou nabízí žalobkyně, se tomuto principu přičí, neboť její aplikace by znamenala, že okamžik doručení písemnosti by se odvíjel od seznámení se účastníka s doručovanou písemností, který lze následně objektivně stanovit jen stěží a který záleží pouze na vůli účastníka. Zájem na řádném označení doručované písemnosti je dán jedině z hlediska prokázání, že v okamžiku přihlášení oprávněné osoby do systému datových schránek byla doručena právě ta písemnost, která založila běh odvolací lhůty (viz § 19 odst. 6 správního řádu). V tomto případě je však mezi stranami nesporné, že žalobkyni bylo doručeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, proti němuž následně podala žalobkyně odvolání, které žalovaný posoudil jako opožděné.

Postup žalovaného, který zamítl odvolání žalobkyně pro opožděnost, nelze považovat za přepjatý formalismus. Je naopak v souladu s účelem ustanovení § 17 odst. 3 zákona o elektronických úkonech, jestliže je osoba, pro kterou byla datová schránka zřízena, činěna odpovědnou za to, jakým způsobem nakládá s dodanými dokumenty (zda se s nimi seznámí, či nikoliv), obzvláště je-li takovou osobou advokát, tedy osoba s právním vzděláním, která se zabývá poskytováním právních služeb (viz § 2 odst. 1 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů). Zástupce účastníka správního řízení musí očekávat, že mu správní

orgán bude do datové schránky doručovat různé písemnosti, mezi nimi i rozhodnutí ve věci samé. Odkaz žalobkyně na nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 10. 1999, sp. zn. I. ÚS 167/98, a ze dne 14. 4. 2005, sp. zn. III. ÚS 674/04, které se zabývaly otázkou organizace a činnosti veřejné moci a vadného poučení o procesních právech a povinnostech, v posuzované věci není přílehlavý. Pojmenování souboru nebo datové zprávy neodpovídající jejímu obsahu nelze považovat za chybné poučení o délce lhůty k odvolání, protože takové poučení je obsaženo až v samotném rozhodnutí. Žalovaný tedy postupoval zákonně, pokud za okamžik doručení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně určil okamžik, kdy se zástupce žalobkyně přihlásil do systému datových schránek, tedy den 30. 1. 2014. Lhůta pro podání odvolání v takovém případě uplynula dne 14. 2. 2014 a odvolání podané až dne 20. 4. 2014 bylo podáno opožděně.

Žalobkyně se svými námitkami neuspěla. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení účastníků rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch, a žalovaný náhradu nákladů nežádal. O náhradě nákladů osob zúčastněných na řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 5. s. ř. s. Tyto nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť jim soud v řízení neuložil žádnou povinnost, s jejímž plněním by jim nějaké náklady vznikly.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 10. května 2016

Mgr. Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Bc. Pavlína Švejdová